

OBSAH

ÚVOD	11
------------	----

I. VZNIK JAPONSKÉHO A KOREJSKÉHO NÁRODA

Počátek dějin Japonska i Koreje je spojen s Čínskou	19
Čína jako střed světa	19
Všichni Číňané nejsou Chanové!	21
Otazníky korejské a japonské prehistorie	22
Zásadní problém: Japonci ani Korejci neměli vlastní písmo	24
Poátky Čosonu („Země jitřní svěžestí“) na Korejském poloostrově	25
Japonsko za éry Jajoi	27
Před dvěma tisíci lety – část Korejského poloostrova pod čínskou správou	29

VZNIK JAPONSKA A KOREJE PODLE MÝTŮ	31
V Koreji se slaví „Den otevření nebes“, v Japonsku „Den založení říše“	31
Korejský mýtus o Tangunovi	33
Japonci a bohyně Slunce Amaterasu	35

FORMOVÁNÍ JAPONSKÉ A KOREJSKÉ STÁTNOSTI	38
Vznik korejských „Tří království“	38
Nikdo přesně neví, co se stalo v Japonsku ve 4. století	43
Teorie o invazi „jezdců na koních“ z pevniny na japonské ostrovy	45
Mohylové hrobky japonských císařů srovnatelné s egyptskými pyramidami	48
Jak to bylo se spojenectvím Pekče a Japonska	49
Čína se jen těžce vzdávala plánů na ovládnutí Korejského poloostrova	51
Korejsko-čínský spor o dějiny Kogurja se v současnosti prudce vyhrotil	52

II. CÍSAŘSKÉ JAPONSKO A KRÁLOVSKÁ KOREA

JEDNOTNÉ JAPONSKO A JEDNOTNÁ KOREA	57
Počátek historické éry v Japonsku a tajemný Princ Šótoku	57
Invaze čínské kultury na japonské ostrovy v 7. a 8. století	59
Sjednocená Silla jako první jednotný korejský stát	62

Spor o Království Parhe	63
Teprve Korjo sjednotilo celý Korejský poloostrov	65
Éra Heian: život v ostrovní izolaci a formování originální japonské kultury.....	68
 JAPONŠTÍ CÍSAŘI A KOREJŠTÍ KRÁLOVÉ	72
Japonci nemají císaře, ale tennóa – „Nebeského vládce“.....	72
Úloha regentů a šógunů v japonských dějinách	74
Korejští králové si vázili jen čínských císařů z „chanských“ dynastií	78
Boje s Kitany, Džürčenem a Mongoly	80
Jošimicu Ašikaga jako jediný japonský „král“ uznávající nadřazenost Číny	84
Hidejoši Tojotomi a jeho plány na podrobení Číny	86
Za éry Edo se z Japonska stalo centrum paralelní k Číně	89
Korea jako poslední výšpa klasické čínské civilizace za vlády Mandžuů v Pekingu	92
 SAMURAJOVÉ A JANGBANI	96
Japonsko jako země samurajů	96
Za éry Edo se z většiny samurajů stali úředníci	100
Samurajové, měšťané a ukijo – „pomíjivý svět“ éry Edo	105
Jangbandská společnost v Koreji éry Čoson	107
Korejští jangbani v roli otrokářů	109
Jangban – admirál I Sun-sin: obdivovaný a uctíváný korejský hrdina	111
Korejští jangbani a sirhak – „hnutí za praktické vědy“	113
 III. NOVODOBÁ ÉRA	
 ROZDÍLNÝ POČÁTEK JAPONSKÉHO A KOREJSKÉHO NOVOVĚKU	119
Průlom Západu do východní Asie	119
Japonci fascinovaní západní civilizací	123
Počátek japonské expanze	125
Přechod Koreje do japonské mocenské sféry	127
Japonská snaha prezentovat Koreje jako své méně úspěšné bratry	129
 BOUŘLIVÉ DVACÁTÉ STOLETÍ	132
Japonské vítězství ve válce s Ruskem a japonský protektorát v Koreji	132
Korea jako pevninská část Japonska	134
Role císaře Hirohita za 2. světové války byla po jeho smrti přehodnocena	138
Po roce 1945 nepřiznali vítězové Korejcům právo na samostatný stát	141
V Japonsku dnes žije poměrně silná korejská menšina	143
Tragédie rozdelené země	146
 IV. MYŠLENKOVÝ SVĚT	
 KONFUCIANISMUS OVLIVNIL CELOU VÝCHODNÍ ASII	153
Největší radost by dnes měl Konfucius z Korejců	153
Konfucianismus jako náboženství?	154
Číňané nemluví o „konfucianismu“, ale o žu-čiao – „nauce vzdělanců“	155
„Císařský“ konfucianismus	158

Ču Si: klíčová osobnost neokonfucianismu	159
V Koreji konfuciánci definitivně vyhráli až v 15. století	161
V Japonsku byl vliv konfucianismu vždy menší než v Číně a v Koreji	162
 KOREJSKÝ ŠAMANISMUS A JAPONSKÝ ŠINTOISMUS	165
V dnešní Jižní Koreji působí statisice šamanek a šamanů	165
Korejské <i>mudang</i> a jejich <i>kut</i>	167
Prolinání korejského šamanismu s buddhismem	168
Jak staré je japonské šintó?	169
Šintó v dnešním Japonsku	172
Čínský taoismus a jeho vliv v Koreji a v Japonsku	174
 ČÍNSKÝ, KOREJSKÝ A JAPONSKÝ BUDDHISMUS	178
Podobil si buddhismus Čínu, nebo si Čína podrobila buddhismus?	178
Soupeření buddhismu s taoismem a konfucianismem	180
Ve východní Asii se vychází z jiných textů než v buddhismu théravády	181
Škola Čisté země a další vývoj buddhismu v Číně	182
První a šestý patriarcha čchanu	185
Zen, čchan nebo son?	188
Specifické rysy buddhismu v Koreji	190
Příchod buddhismu do Japonska	193
 PRŮNIK KŘESŤANSTVÍ DO VÝCHODNÍ ASIE	198
Korejský paradox	198
„Křesťanské století“ v Japonsku 1550–1650	201
Čínští a korejští katolíci umírali kvůli tomu, že nesměli uctívat své předky	204
V současném Japonsku a Číně křesťanství velkou roli nehraje	207
Novodobý dialog katolíků a buddhistů	209
 VE VÝCHODNÍ ASII UVAŽUJÍ LIDÉ JINAK NEŽ MY	213
Důraz na harmonii	213
Obavy ze „ztráty tváře“	214
Snaha vcítit se do myšlení druhých lidí	216
Nic se neodmítá přímým NE	219
 V. JAZYK	
 ČÍNSKÉ ZNAKY OVLÁDLY VÝCHODNÍ ASII	223
Vznik čínského znakového písma je skryt pod rouškou tajemství	223
Japonci ani Korejci originální starověké písmo neměli	224
Čínské písmo není „obrázkové“	225
Čínské znaky v japonštině a v korejštině	227
Problémy se slovy převzatými z čínštiny do korejštiny a japonštiny	229
Moderní slova a odborné termíny se píší kombinací několika znaků	230
Japonština přijala znaky za své, ale platí za to velkou daň	232
Korejština plánuje budoucnost beze znaků	233
Znaky jako prostředek mezinárodní komunikace	236
Budoucnost znakového písma	238

PROBLÉMY S JAZYKEM	241
Který jazyk se učí nejsnadněji – japonština, korejština nebo čínština?	241
Japonština i korejština velmi složitě vyjadřují zdvořilost	242
Počítat v japonštině a korejštině znamená víc než jen znát číslovky	245
V přepisu korejštiny do latinky panuje obrovský chaos	246
Základní pravidla pro přepis korejských slov z anglické transkripce do české	248
Transkripce japonštiny je vcelku jednoduchá, ale i zde dochází k chybám.....	251
 EPILOG	
JIŽNÍ KOREA NENÍ DRUHÉ JAPONSKO	257
Rozesnáte Korejce od Japonců a od Číňanů nebo Vietnamců?	257
Tělo japonských žen těsně obepíná kimono, šaty Korejek jsou volné	258
Japonci dávají přednost tlumeným barvám, Korejci mají rádi větší pestrost	260
Japonci mají „nešťastné“ dny, Korejci dají hlavně na tradiční horoskopy	262
Japonci jedí mnohem více ryb než Korejci	264
Korejci stolují jinak než Japonci	268
Pro korejské byty je typické podlahové vytápění	270
Korejci se mnohem více než Japonci orientují na rodinu	272
Na první rande vyrazily Japonky a Korejky až po roce 1950	275
Japonky se rychle emancipují a Korejky je s odstupem následují	277
V Koreji jsou Češi prakticky neznámí, Japonci nás znají trochu lépe	282
 STRUČNÝ PŘEHLED ZÁKLADNÍCH DAT ČÍNSKÉ, KOREJSKÉ A JAPONSKÉ HISTORIE	284
 CHRONOLOGIE NA ZÁKLADĚ MÝTŮ	290
 SEZNAM ILUSTRACÍ	292
 SEZNAM MAP	293
 LITERATURA	301
 REJSTŘÍK	309
 OBRAZOVÁ PŘÍLOHA	